

RÚSDREKKAPOLITIKKUR

RÚSAN KANN GERA ENDA Á SÆR SJÁLVARI

Rúsan má nútímansgerast, annars endar tað við, at vanligir handlar fara at selja rúsdrekka

Áki Bertholdsen

– Tað er ein trupulleiki, at bara annarhvør fýroyingur er nøgdur við Rúsunu.

Tað staðfestir Fróði Jacobsen, sum var verkætlanarleiðari fyri einum arbeiðsbólki, sum nú hevur sett út í kortið, hvønn rúsdrekkapolitikk vit skulu hava í Føroyum hesi næstu árin.

Ein niðurstøða hjá bólknum, er, at Rúsan eigur at verða varðveitt, tí tað er ein sannroynd, at lættari rúsdrekka er at fáa fatur á, meiri verður drukkið.

Sostatt hevur Rúsan ein avgerðandi leiklut í royndunum at tálma nýtsluna, og tí eigur hon at vera varðveitt.

Men arbeiðsbólkurin ásannar eisini, at treytin fyri at kunna varðveita skipanina við Rúsun, er, at fýroyingar taka undir við henni og taka hana til sín. Samstundis má Rúsan eisini hava politiska undirtøku.

– Tá ið fýroyingar, og fýroyskt vinnulív, ikki taka undir við Rúsun, missur hon sín tilverurætt, sigur Fróði Jacobsen.

Hann sigur, at tekur fjøldin av fýroyingum ikki undir við Rúsun, er skjótt, at trýst kann verða lagt á politikarar at avtaka hana, og at fáa fría brennivínssølu í handlunum.

– Tað hevði verið ímóti

Rúsan má fylgja við tíðini, annars er hon deyðadømd, og so fara vanligir handlar at selja rúsdrekka ístaðin

rúsdrekkapolitikkinum, har endamálið nettup er tað øvugta, nevniliga at avmarka nýtsluna.

Sostatt er Rúsan sjálvur krummtappurin í rúsdrekkapolitikkinum í Føroyum.

Men Fróði Jacobsen ásannar, at Rúsan er undir trýsti. Kanningar vísa, at upp ímóti helvtini av fýroyingum vilja hava eina friari rúsdrekkasølu. Og ein kanning hjá Framsókn vísti enn tá, at yvir 60 prosent vilja hava øl og vín í handlarnar.

Í vár var uppskot eisini lagt fyri Løgtingið um at

loyva sølu av øli og víni í matvøruhandlum.

– Uppskotið fall, men tá gjørdi Løgtingið samstundis greitt, at rúsdrekkalógin eigur at verða endurskoðað, sigur verkætlanarleiðarin. Og hann leggur afturat, at hetta er ein avbjóðing, sum eigur at verða tikin upp og tískil verður tað neyðugt at nútímansgera Rúsunu.

– Nú eru tað skjótt 25 ár síðani, at Rúsan varð sett á stovn, men øll hesi árin er hon ikki broytt nevnið. Tí er stundin komin at laga hana til, so at hon í størri

mun fær veitt ta tænastu, viðskiftafólkini vilja hava í dag, bæði privat viðskiftafólk og vinnuligu viðskiftafólkini.

– Rúsan má hava nakrar dygdur sum gera, at fólk taka undir við henni, sigur Arbeiðsbólkurin.

– Sett upp á spíssin, kunnu vit siga, at í roynd og veru stendur valið millum eina vælskipaða einkarsølu, sum lýkur tey krøv, ið brúkarin setur, ella eina fría rúsdrekkasølu, sum ikki hevur nakrar serligar avmarkingar.

Eisini fyri kræsnar gómar

Í arbeiðsbólknum, sum hevur orðað rúsdrekkapolitikkin, hava tey gjørt sær ymsar tankar um, hvussu hon skal nútímansgerast.

– Rúsan eigur fyrst og fremst at hava dugnalig, vælútbúgvinn starvsfólk, sum vita nógv um tær ymsu vørurnar, hon selur, og sum sostatt kunnu geva viðskiftafólki holla ráðgeving.

Harumframt má Rúsan eisini hava eitt nógv størri úrval enn ein vanligur handil hevði havt.

– Tað verður neyðugt at tryggja, er, at Rúsan hevur eitt so mikið stórt úrval av øli, víni og rúsdrekka, at eisini tey, sum hava rættiliga serlig ynski, kunnu fáa tey uppfyllt í Rúsun.

Fróði Jacobsen nevnr eisini, at ein møguleiki kann eisini vera, at Rúsan fer undir ein rættiligan nethandil.

Sum stóðan er nú, ber til at bíleggja á netinum og fáa vøruna við posti. Men hetta er ikki eitt øki, Rúsan leggur dent á yvirhøvur, og sostatt er hetta ein møguleiki, ið næstan ikki verður brúktur.

Ein annar máti at eftirlíka nútíðarkrøvum, hevði verið, at Rúsdrekkasølan sleppur at lækka prísirnar í summum fòrum, ella at hava útsølu í ávísam fòrum.

– Rúsdrekka er rættiliga dýrt í Føroyum, og hóast prísirnir verða brúktir at stýra nýtsluni við, kunnu teir høgu prísirnir skunda undir kravið um heilt fría sølu.

Arbeiðsbólkurin heldur, at umframt at frí rúsdrekkasøla hevði økt um nýtsluna, hevði tað eisini verðið eitt bakkast fyri viðskiftafólkini. Tí handlar hugsa um vinning, og sostatt hevði úrvalið verðið minni enn tað er í Rúsun, tí handlarnir fara at leggja seg eftir at selja tey sløgini, ið geva mest vinning.

aki@sosialurin.fo

Rúmari ræsur

Arbeiðsbólkurin, sum hevur orðað nýggja Rúsdrekkapolitikkin í Føroyum, heldur, at ein trupulleiki hjá Rúsun er, at hon er ein stovnur undir landinum, sum arbeiðir frá ári til ár, og har fíggarliga stóðan verður gjørt upp hvørt nýggjár

Tað merkir, at tað ber ikki til hjá Rúsun at leggja ætlanir, sum ganga yvir meiri enn eitt kalendaraár.

Eitt nú húsast Rúsan í Havn í fýra bygningum kring um í býnum og tað er ikki er serliga effektivt. Hevði

Rúsan verið eitt alment partafelag, kundi hon lagt langtíðartlanir og tikið vinning við sær frá ári til ár.

Ein partur av sparingini kundi verið brúktur til at latið fleiri deildir upp, heldur arbeiðsbólkurin. Men Rúsan

hevur eisini brúk fyri at fáa betri fløskumóttøkur.

Arbeiðsbólkurin mælir kortini ikki til at gera Rúsun til eitt partafelag, tí endamálið við einum partafelag, er at forvinna pening, og endamálið við Rúsun er

at tálma nýtsluna. Ístaðin verður mælt til at varðveita Rúsun sum landsstovn, men kortini at lata hana virka sum eitt partafelag.

aki@sosialurin.fo

38%

Í Svøríki hava granskarar mett um, hvørjar avleiðingar, tað hevði fingið at avtikið einkarsøluna.

Niðurstøðan er, at verður rúsdrekkasølan púra frí, hevði tað økt nýtsluna heili 38%.

Men verður rúsdrekka selt í serligum handlum, ístaðin fyri í einkarsøluni, hevði tað økt nýtsluna 17%

aki@sosialurin.fo